

ZAKON O ISTRAŽIVANJU I EKSPLOATACIJI NAFTE I PLINA U FBiH

Službene novine FBiH 77/13

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet zakona)

(1) Ovim se zakonom uređuju uvjeti, način i postupak dodjele ugovora i izvođenje istraživanja i eksploatacije nafte i plina na prostoru Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija) na načelima održiva razvitka energetskog sektora Federacije.

(2) Načela održiva razvitka energetskog sektora u Federaciji iz stavka (1) ovoga članka odnose se na:

a) obvezu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada Federacije) i vlada kantona da potiču i podržavaju istraživanje nafte i plina, za dobrobit sadašnje i buduće generacije;

b) utvrđivanje pričuva i kvalitete nafte i plina kao temelj za planiranje i izgradnju suvremenih energetskih objekata i infrastrukture s visokim stupnjem energetske učinkovitosti;

c) provedbe zakonskih odredbi koje se odnose na istraživanje i eksploataciju nafte i plina, uz uvažavanje i provedbu zakonskih odredbi koje se odnose na zaštitu i upravljanje okolišem i korištenjem zemljišta, na način da se aktivnosti na istraživanju i eksploataciji nafte i plina izvode uz minimalan negativan utjecaj na okoliš;

d) izradu razvojnih programa i projekata zaštite okoliša i ekonomskog učinka istraživanja i eksploatacije nafte i plina na način da se predvidi mogući utjecaj na okoliš, pri čemu se ne sprječava niti ograničava razvitak istraživanja i eksploatacije nafte i plina;

e) izmjenu donesenih javnih politika kako bi se omogućilo istraživanje i eksploatacija/proizvodnja nafte i plina na ekonomski i ekološki prihvatljiv način;

f) poticanje recikliranja naftnih polja s otpadnim nusproizvodima kako bi se omogućilo ponovno korištenje, smanjenje ili povrat njihovih nusproizvoda;

g) obvezu saniranja i rehabilitacije prostora na zemljištu koje je oštećeno tijekom faze istraživanja i eksploatacije;

h) primjenu naprednih znanstvenih i tehnoloških metoda istraživanja i eksploatacije/proizvodnje nafte i plina radi poboljšanja produktivnosti, iskorištenja ležišta i konkurentnosti industrije nafte i plina i sprječavanja ili smanjenja štetnog utjecaja na okoliš.

Članak 2.

(Primjena zakona)

(1) Zakon se primjenjuje na sve djelatnosti koje se izvode u okviru utvrđenih istražnih prostora i eksploatacijskih polja nafte i plina na prostoru Federacije.

(2) Djelatnosti iz stavka (1) ovoga članka odnose se na:

a) pregovore o dodjeli ugovora o koncesiji za istraživanje i eksploataciju nafte i plina u slučaju kada je ugovor o koncesiji proglašen strateškim ugovorom od interesa za Federaciju;

- b) određivanje blokova za istraživanje i eksploataciju nafte i plina;
- c) izvođenje geoloških istraživanja nafte i plina;
- d) utvrđivanje pričuva i kvalitete nafte i plina;
- e) privođenje proizvodnji/razrada ležišta (bušenje bušotina, izvođenje radova nad bušenjem i napuštanje bušotina, izgradnja postrojenja, objekata i proizvodnih rezervoara);
- f) eksploataciju/primarnu proizvodnju (u daljnjem tekstu: eksploatacija) nafte i plina;
- g) saniranje i rehabilitaciju istražnog prostora i eksploatacijskog polja;
- h) naknadu za koncesiju i
- i) raspodjelu prihoda iz koncesije.

Članak 3.

(Isključivanje primjene odredaba ostalih zakona)

(1) Pitanja dodjele koncesije na istraživanje i eksploataciju nafte i plina koja su uređena ovim zakonom i propisima koji se donose na temelju ovoga zakona imaju značaj posebnog zakona u odnosu na odredbe propisa kojima se uređuje dodjela koncesija na prostoru Federacije, kao općeg zakona.

(2) Na pitanja postupaka dodjele ugovora o koncesiji za istraživanje i eksploataciju/proizvodnju nafte i plina u slučaju kada je ugovor o koncesiji proglašen strateškim ugovorom od interesa za Federaciju ne primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje dodjela koncesija na prostoru Federacije, kao općeg zakona.

(3) Na pitanja utvrđivanja naknade za koncesiju i raspodjelu prihoda iz koncesije ne primjenjuju se odredbe važećeg zakona kojim se uređuje dodjela koncesija na prostoru Federacije, kao općeg zakona.

Članak 4.

(Primjena ostalih zakona)

(1) Na pitanja dodjele koncesije na istraživanje i eksploataciju/proizvodnju nafte i plina koja nisu uređena ovim zakonom i propisima koji se donose na temelju ovoga zakona primjenjuju se odredbe važećeg zakona i propisa kojim se uređuje dodjela koncesije na prostoru Federacije, kao općeg zakona.

(2) Na pitanja planiranja i korištenja zemljišta za potrebe istraživanja i eksploatacije nafte i plina koja nisu uređena ovim zakonom i propisima koji se donose na temelju ovoga zakona primjenjuju se odredbe zakona i propisa kojim se uređuje prostorno planiranje i korištenje zemljišta na razini Federacije.

(3) Na pitanja zaštite okoliša koja nisu uređena ovim zakonom i propisima koji se donose na temelju ovoga zakona primjenjuju se odredbe zakona i propisa kojima se uređuje zaštita okoliša.

(4) Na pitanja prava na pristup informacijama koja nisu uređena ovim zakonom i propisima koji se donose na temelju ovoga zakona primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuje pravo na pristup informacijama.

Članak 5.

(Vlasništvo nad naftom i plinom)

- (1) Nafta i plin prirodna su bogatstva od interesa za Federaciju i u svojini su Federacije.
- (2) Zaštita prostora ležišta nafte i plina osigurava se izradom i provedbom planskih dokumenata od značaja za Federaciju.
- (3) Nafta i plin istražuju se i eksploatiraju pod uvjetima i na način koji su propisani ovim zakonom.

Članak 6.

(Istraživanje i eksploatacija nafte i plina u smislu ovoga zakona)

Istraživanje i eksploatacija nafte i plina obuhvata skup aktivnosti koje se odnose na geološko istraživanje radi utvrđivanja potencijalnosti pričuva ležišta nafte i plina na istražnom prostoru;

privođenje proizvodnji ležišta/razrada ležišta; eksploataciju/proizvodnju nafte i plina iz ležišta; izgradnju postrojenja i uređaja za istraživanje i eksploataciju; izgradnju rudarskih objekata;

korištenje, demontažu i uklanjanje postrojenja i uređaja, saniranje i rehabilitaciju istražnog i eksploatacijskog polja.

Članak 7.

(Definicije)

Izrazi uporabljeni u ovome zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) "nafta i plin" su ugljikovodici koji se u prirodnom stanju nalaze ispod površine tla ili morskog dna, u tekućem ili plinovitom stanju, kao i sirovo mineralno ulje, prirodni benzin, prirodni plinovi i ostale supstancije koje se mogu s njima izvaditi iz ležišta;
- 2) "nafta" je ugljikovodik koji nakon vađenja iz ležišta ostaje u tekućem stanju na normalnom atmosferskom tlaku i temperaturi;
- 3) "plin" je ugljikovodik koji je slobodan ili vezan prirodni plin u prirodnom obliku u zemljinoj kori;
- 4) "ležište" je elementarna i samostalna akumulacija nafte i plina u zemljinoj kori, koja je utvrđena istraživanjem i ograničena strukturnim i stratigrafskim granicama;
- 5) "blok" je geografskim koordinatama određen dio kopna ili mora namijenjen za istraživanje i proizvodnju;
- 6) "planiranje" je plansko upravljanje, korištenje i zaštita prostora Federacije kao posebno vrijednog i ograničenog prostora;
- 7) "eksploatacija" je operacija proizvodnje nafte i plina iz ležišta, njihova separacija i inicijalna prerada, priprema proizvedene nafte ili plina za transport i skladištenje, kao i dovođenje nafte i plina do terminala, ne uključujući rafiniranje nafte ili likvefakciju plina;
- 8) "istražni prostor" je prostor gdje se vrše projektirana geološka istraživanja nafte i plina, koji je na topografskoj osnovi definiran granicama koje prolaze kroz konturne točke s točno određenim koordinatama i prostire se u dubinu zemlje između okomitih ravni položenih kroz ucrtane strane istražnog prostora određenog dodjelom ugovora o koncesiji;

- 9) "eksploatacijsko polje" dio je kopna ili podmorja koji pokriva ležišta u okviru granica područja određenih dodjelom ugovora o koncesiji;
- 10) "istraživanje" je operacija geološkog i geofizičkog ispitivanja, istražnog bušenja ili drugog oblika detaljnog ispitivanja zemljine kore, primjenom odgovarajućih metoda, radi utvrđivanja karakteristika ležišta, postojanja, položaja i oblika ležišta nafte i plina, količine i kvalitete, te uvjeta eksploatacije ležišta;
- 11) "otkriće" je dokaz o prisustvu ležišta nafte i plina koje do sada nije evidentirano;
- 12) "bušotina" je kanal izveden ispod površine zemlje bušenjem radi prodiranja do slojeva koji sadrže ugljikovodike ili za potrebe eksploatacije, izuzev plitkog bušenja za potrebe seizmičke kalibracije;
- 13) "ugovor o koncesiji" je ugovor zaključen u pisanoj formi između koncedenta i koncesionara kojim se uređuju međusobna prava i obveze u postupku istraživanja i eksploatacije nafte i plina;
- 14) "eksploatacijska bušotina" znači rudarski objekt u kojemu se izvode rudarski radovi pri eksploataciji tečnih i plinovitih mineralnih sirovina;
- 15) "rudarski objekt, postrojenje i uređaj" znači objekt, postrojenje, stroj i uređaj na naftnim i plinskim poljima koji je neposredno vezan uz tehnološki proces istraživanja, eksploataciju, separaciju, pripremu i transport nafte i plina;
- 16) "koncesionar" je pravna osoba koja je stekla pravo na istraživanje i eksploataciju ugovorom o koncesiji i sukladno ovom zakonu;
- 17) "koncedent" je Vlada Federacije;
- 18) "ugovorno tijelo/mjerodavno tijelo" je Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije;
- 19) "federalni ministar" je ministar Federalnoga ministarstva energije, rudarstva i industrije;
- 20) "teritorij Federacije" je kopno do donje granice zemljine kore i područje podmorja unutar granica Bosne i Hercegovine sukladno međunarodnom pravu;
- 21) "podmorje" obuhvata unutarnje vode, teritorijalno more, ekonomsku zonu i epikontinentalni pojas Federacije i prostire se od morske površine do donje granice zemljine kore i u drugoj zoni sukladno međunarodnom pravu;
- 22) "instalacija" je plutajući, fiksirani ili pokretni brod, vozilo, plovni objekt, uređaj, objekt, postrojenje ili oprema za istraživanje i eksploataciju nafte ili plina izuzev cjevovoda, broda, vozila ili plovnog objekta koji se koristi za potrebe transporta nafte ili plina u rasutom stanju;
- 23) "postrojenje" je jedna ili više instalacija, strojeva, objekata, uređaja, cjevovoda ili vodova koji se koriste za istraživanje, proizvodnju nafte i plina ili transport i skladištenje koje je povezano s proizvodnjom;
- 24) "operator" je pravna osoba koja neposredno izvršava aktivnosti s naftom i plinom;
- 25) "upstream cjevovodna mreža" je cjevovod ili mreža cjevovoda koja funkcionira ili koja je izgrađena u funkciji eksploatacije nafte i plina ili se koristi za prijevoz iz jednoga ili više proizvodnih postrojenja do postrojenja za preradu, terminala ili konačnoga terminala do koga se dovode ugljikovodici, osim dijelova postrojenja koji se koriste za lokalnu proizvodnju iz ležišta na mjestu gdje se vrši eksploatacija nafte i plina;
- 26) "operator za prirodni plin" je pravna osoba koja obavlja djelatnost eksploatacije, prijenosa, distribucije, opskrbe, trgovine ili skladištenja plina sukladno ovom zakonu;

27) "upstream" predstavlja aktivnost koja se odnosi na vađenje nafte i plina iz ležišta i izgradnju ili korištenje postrojenja za potrebe eksploatacije i isporuke nafte i plina, uključujući istraživanje, bušenje bušotina, proizvodnju, transport i korištenje nafte i plina za potrebe eksploatacije, osim transporta nafte ili plina na veliko željezničkim, zračnim, cestovnim vozilima ili plovnim objektima osim likvefikacije plina;

28) "deinstalacija" je planiranje, priprema i izvođenje radova, odnosno aktivnosti potrebnih za prestanak operacije, uključujući demontiranje i uklanjanje postrojenja.

II. DODJELA KONCESIJE ZA ISTRAŽIVANJE I EKSPLOATACIJU NAFTE I PLINA

Članak 8.

(Pripreme aktivnosti)

(1) Radi osiguranja sigurnosti opskrbe dostatnih količina nafte i plina za energetska tržišta Federacije i radi osiguranja komercijalnih količina nafte i plina, a na temelju "Strateškog plana i programa energetskog sektora Federacije Bosne i Hercegovine", Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije (u daljnjem tekstu: mjerodavno ministarstvo) priprema prijedlog o pokretanju aktivnosti za dodjelu koncesije za istraživanje i eksploataciju nafte i plina na prostoru Federacije.

(2) Na prijedlog mjerodavnoga ministarstva Vlada Federacije donosi odluku o pokretanju aktivnosti za dodjelu koncesije za istraživanje i eksploataciju nafte i plina na prostoru Federacije.

Članak 9.

(Dodjela koncesije)

(1) Dodjela koncesije za istraživanje i eksploataciju nafte i plina pravnoj osobi na prostoru Federacije vrši se na temelju ovoga zakona i zakona kojim se uređuje dodjelakoncesija na prostoru Federacije.

(2) Postupak dodjela koncesije na istraživanje i eksploataciju nafte i plina na prostoru Federacije u slučaju kada je ugovor o koncesiji Odlukom Vlade Federacije proglašen kao strateški ugovor od interesa za Federaciju propisan je ovim zakonom i vrši se na temelju ovoga zakona.

(3) Postupak dodjele koncesije na istraživanje i eksploataciju nafte i plina na prostoru Federacije u slučaju kada ugovor o koncesiji Odlukom Vlade Federacije nije proglašen kao strateški ugovor od interesa za Federaciju vrši se na temelju zakona kojim se uređuje dodjela koncesija na prostoru Federacije.

(4) Dodjelu koncesije za istraživanje i eksploataciju nafte i plina na prostoru Federacije vrši Vlada Federacije putem mjerodavnog ministarstva kao ugovornog tijela.

(5) Mjerodavnost za dodjelu koncesije za istraživanje i eksploataciju nafte i plina, opći uvjeti, način i postupak izvođenja istraživanja i eksploatacije nafte i plina, kao i druga pitanja od značaja za oblast istraživanja i eksploatacije propisani su ovim zakonom.

Članak 10.

(Postupak dodjele ugovora o koncesiji za istraživanje i eksploataciju nafte i plina kao strateškog ugovora od interesa za Federaciju)

(1) U slučaju kada je Odlukom Vlade Federacije ugovor o koncesiji proglašen strateškim ugovorom od interesa za Federaciju, Vlada Federacije kao koncedent, uz odobrenje Parlamenta Federacije Bosne i

Hercegovine, može potpisati ugovor o dodjeli koncesije za istraživanje i eksploataciju nafte i plina bez korištenja postupka odabira iz zakona kojim se uređuje dodjela koncesija na prostoru Federacije.

(2) U slučaju iz stavka (1) ovoga članka, na prijedlog mjerodavnog ministarstva, Vlada Federacije donosi Odluku o davanju suglasnosti za pristupanje postupku dodjele ugovora o koncesiji za istraživanje i eksploataciju nafte i plina od interesa za Federaciju putem izravnog pregovora na način utvrđen ovim člankom.

(3) Vlada Federacije angažirat će pravnu osobu kao stručnog konzultanta za pružanje konzultantskih usluga u postupku pregovora, vođenju pregovora i za izradu ugovornog modaliteta. Stručni konzultant treba posjedovati iskustvo na međunarodnim pregovorima i izradi ugovora o istraživanju i eksploataciji nafte i plina.

(4) Na prijedlog Vlade Federacije Parlament Federacije Bosne i Hercegovine imenuje stručno povjerenstvo za nadgledanje postupka pregovora i izrade prijedloga ugovora o istraživanju i eksploataciji nafte i plina.

(5) Stručno povjerenstvo iz stavka (4) imenuje se od članova sa stručnim znanjem iz oblasti energetike, prava i ekonomije i broji sedam članova, od kojih su po tri člana iz svakog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine i jedan član iz Vlade Federacije.

(6) Povjerenstvo iz stavka (4) ovoga članka obvezno je osigurati da pregovori donesu optimalnu korist Federaciji.

(7) Povjerenstvo iz stavka (4) ovoga članka dostavlja Vladi Federacije izvješće o provedenim pregovorima, na temelju kojeg Vlada Federacije priprema i na svojoj sjednici utvrđuje prijedlog odluke o dodjeli koncesije s prijedlogom ugovora o dodjeli koncesije.

(8) Vlada Federacije dostavlja Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine na usvajanje prijedlog odluke s izvješćem Povjerenstva i prijedlogom ugovora o dodjeli koncesije.

(9) Stručnom konzultantu iz stavka (3) ovoga članka pripada naknada za pružanje usluga iz stavka (3) ovoga članka, što se definira ugovorom sklopljenim između stručnog konzultanta i Vlade Federacije.

(10) Naknada za izvršene usluge iz stavka (9) ovoga članka isplaćuje se iz sredstava godišnje naknade ugovora o koncesiji iz članka 43. stavak (1).

(11) Vlada Federacije objavljuje ime koncesionara, odobreni blok za istraživanje, rok za istraživanje i eksploataciju koji su utvrđeni ugovorom o koncesiji u "Službenim novinama Federacije BiH" u roku od 30 dana od potpisivanja ugovora o koncesiji.

Članak 11.

(Pravo na istraživanje i eksploataciju)

(1) Koncesionar za istraživanje i eksploataciju nafte i plina može biti pravna osoba s uspješnim iskustvom u istraživanju i eksploataciji nafte i plina i finansijskim i tehničkim mogućnostima za istraživanje i eksploataciju nafte i plina, sa sjedištem ili podružnicom u Federaciji registrirana kod mjerodavnoga suda za obavljanje tih djelatnosti.

(2) Iznimno od odredbe stavka (1) ovoga članka, koncesionar za istraživanje i eksploataciju nafte i plina može biti pravna osoba s uspješnim iskustvom u istraživanju i eksploataciji nafte i plina i s finansijskim i tehničkim mogućnostima za istraživanje i eksploataciju nafte i plina, sa sjedištem u drugim državama, registrirana za obavljanje tih djelatnosti kod mjerodavnog tijela države u kojoj je sjedište pravne osobe.

(3) Koncesija na istraživanje i eksploataciju nafte i plina može se dati stranoj pravnoj osobi pod uvjetima propisanim ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje dodjela koncesija na prostoru Federacije.

(4) Koncesija na istraživanje i eksploataciju nafte i plina može se dati jednoj osobi ili više pravnih osoba, a na temelju ugovora o koncesijama koji je zaključen sukladno ovom zakonu i zakonu kojim se uređuje dodjela koncesija na prostoru Federacije.

(5) Istraživanje i eksploataciju nafte i plina vrši pravna osoba na temelju zaključenog ugovora o koncesiji.

(6) Bušenje istražnih i eksploatacijskih/proizvodnih bušotina vrši se uz prethodno pribavljenu urbanističku suglasnost i odobrenje za gradnju objekata za istraživanje i eksploataciju/proizvodnju nafte i plina sukladno zakonu kojim se uređuje prostorno planiranje i korištenje zemljišta na razini Federacije.

(7) Bušenje istražnih i eksploatacijskih/proizvodnih bušotina vrši se uz prethodno pribavljenu okolinsku dozvolu sukladno zakonu kojim se uređuje zaštita okoliša na prostoru Federacije.

(8) Odredbe iz st. (5), (6) i (7) ovoga članka primjenjuju se i na operatora postrojenja ili upstream cjevovodne mreže (u daljnjem tekstu: operator).

Članak 12.

(Upravni i stručni poslovi u oblasti istraživanja i eksploatacije nafte i plina)

(1) Upravne i stručne poslove iz oblasti istraživanja i eksploatacije nafte i plina vrši mjerodavno ministarstvo a odnose se na:

- a) pripremu stručnih osnova za donošenje propisa za primjenu ovoga zakona;
- b) pripremu Odluke o davanju suglasnosti za pristupanje postupku dodjele koncesije;
- c) dodjela koncesije za istraživanje i eksploataciju nafte i plina;
- d) davanje suglasnosti na projektnu dokumentaciju za istraživanje ležišta;
- e) davanje rješenja na verificirane količine i kvalitetu nafte i plina;
- f) davanje suglasnosti na projektnu dokumentaciju za eksploataciju, plan prestanka aktivnosti eksploatacije i deinstalaciju postrojenja;
- g) vođenje evidencije zaključenih ugovora o koncesijama;
- h) prikupljanje i upravljanje podacima i dokumentacijom u svezi s istraživanjem i eksploatacijom nafte i plina;
- i) obračunavanje naknade za koncesiju za istraživanje;
- j) obračunavanje naknade za koncesiju za eksploataciju nafte i plina;
- k) utvrđivanje ispunjenosti uvjeta za izvođenje radova sukladno obveznom projektu istraživanja, programu razvitka i eksploatacije i planu deinstalacije;
- l) utvrđivanje ispunjenosti uvjeta postrojenja za istraživanje i eksploataciju nafte i plina i odobravanje njihove uporabe;
- m) vršenje kontrole izvršavanja obveza preuzetih ugovorom o koncesiji i

n) druge poslove sukladno ovom zakonu.

(2) Stručni poslovi Federalnoga zavoda za geologiju (u daljnjem tekstu: Zavod) su:

a) vođenje baze podataka i priprema stručne dokumentacije o istraživanjima nafte i plina za aktivnosti propisane ovim zakonom i Zakonom o koncesijama;

b) kontrola provedbe ugovora o koncesiji u fazi istraživanja, verifikacije, razvitka/razrade ležišta, sanacije i rehabilitacije istražnog prostora i ostali poslovi sukladno mjerodavnostima;

c) Zajednički poslovi mjerodavnog ministarstva i Zavoda su definiranje blokova za istraživanje i eksploataciju nafte i plina i priprema stručne dokumentacije za aktivnosti propisane ovim zakonom.

III. BLOK ZA ISTRAŽIVANJE I EKSPLOATACIJU NAFTE I PLINA

Članak 13.

(Podjela prostora na blokove)

(1) Podjela prostora na blokove za istraživanje i eksploataciju vrši se na temelju analize rezultata prethodnih istraživanja i izvršene procjene utjecaja istraživanja i eksploatacije nafte i plina na okoliš, a sukladno studiji opravdanosti dodjele koncesije i prostorno-planskim mogućnostima.

(2) Blok za istraživanje i eksploataciju/proizvodnju određuje se u obliku koji zahvata Osnovna geološka karta Bosne i Hercegovine, razmjera 1:100.000 i ne može prijeći površinu veću od 1.440 km².

Članak 14.

(Utvrdjivanje bloka)

(1) Određivanje bloka za istraživanje i eksploataciju nafte i plina vrši mjerodavno ministarstvo i Zavod uz pribavljeno mišljenje Federalnoga ministarstva za prostorno uređenje.

(2) Na prijedlog mjerodavnoga ministarstva Vlada Federacije donosi odluku o utvrđivanju bloka za istraživanje i eksploataciju nafte i plina.

Članak 15.

(Povrat bloka)

(1) Koncesionar je dužan vršiti povrat dijela dodijeljene površine bloka tijekom faze istraživanja, a prije početka faze eksploatacije nafte i plina, sukladno ovom zakonu i ugovoru o koncesiji za istraživanje i eksploataciju.

(2) Bliži uvjeti, rokovi i način povrata površine iz stavka (1) ovoga članka utvrđuju se ugovorom o dodjeli koncesije.

IV. AKTIVNOSTI S NAFTOM I PLINOM

Članak 16.

(Projektna dokumentacija potrebna za istraživanje nafte i plina)

(1) Istraživanje nafte i plina vrši se na temelju programa geoloških istraživanja i projekta detaljnih geoloških istraživanja.

(2) Program geoloških istraživanja definira opseg i strukturu geoloških radova koje je potrebno izvršiti u cilju utvrđivanja postojanja ležišta nafte i plina, opseg geoloških, geokemijskih, geofizičkih i seizmičkih radova i dobijanja prvih podataka o otkrivenim ležištima na istražnom prostoru. Izvođenje istražnih radova sukladno programu istraživanja odobrava mjerodavno ministarstvo.

(3) Projektom detaljnih geoloških istraživanja projektiraju se opseg i struktura radova koje treba obaviti radi definiranja svih relevantnih karakteristika ležišta nafte i plina kao i nafte i plina u istražnome bloku. Izvođenje istražnih radova sukladno projektu istraživanja odobrava mjerodavno ministarstvo.

(4) Rezultat realizacije istraživanja prikazuje se u elaboratu o klasifikaciji, kategorizaciji i proračunu pričuva nafte i plina na istražnome prostoru. Elaborat sadrži analizu i sintezu podataka prikupljenih u fazi istraživanja o geološkoj građi i karakteristikama ležišta i definirane geološke i bilančne pričuve nafte i plina na istraženom prostoru.

(5) Sadržaj, izrada i revizija dokumentacije iz st. (1),(2),(3) i (4) ovoga članka i uvjeti koje moraju ispunjavati pravne osobe za izradu dokumentacije uredit će se pravilnikom koji donosi federalni ministar energije, rudarstva i industrije (u daljnjem tekstu: "federalni ministar").

Članak 17.

(Projektna dokumentacija potrebna za eksploataciju nafte i plina)

(1) Eksploatacija otkrivenih ležišta nafte i plina vrši se prema planu razvitka polja:

a) Glavni plan razvitka polja izrađuje se za razradu i eksploataciju novog ležišta nafte i plina.

b) Dopunski plan razvitka polja izrađuje se za razradu postojećeg ležišta, primjenu novih tehnologija, dopunskih metoda eksploatacije i promjene namjene ležišta.

c) Pojednostavljeni plan razvitka polja izrađuje se kao projekt prilagodbe za duboke bušotine pri eksploataciji nafte i plina koje se izvode prema glavnom, odnosno dopunskom planu razvitka.

(2) Sadržaj plana razvitka polja iz stavka (1) ovoga članka, uvjeti koje moraju ispunjavati pravne osobe za izradu rudarske projektne dokumentacije i uvjeti za projektante i revidente te postupak revizije rudarske projektne dokumentacije uredit će se pravilnikom koji donosi federalni ministar.

Članak 18.

(Obvezni planovi i karte pri eksploataciji nafte i plina)

Nakon završene faze istraživanja a prije faze eksploatacije nafte i plina koncesionar mora imati:

a) situacijski nacrt eksploatacijskog polja s naznakom svih istražnih i eksploatacijskih bušotina i ostalih uređaja;

b) geološku kartu eksploatacijskog polja i njegova okoliša i karakteristične geološke profile;

c) karte o granicama rubne vode;

d) podatke i izvješća o bušenju i elektrokarotaznim mjerenjima, zacijevljenju, perforaciji, osvajanju i mjerenju dinamičkog i statičkog tlaka, plinskom čimbeniku i svim ostalim fizičko-kemijskim analizama kolektora i fluida i

e) plan eksploatacijskog polja s podacima o slijeganju terena.

Članak 19.

(Priključivanje rudarskih mjerenja)

Situacijski plan eksploatacijskog polja i rudarska mjerenja na temelju kojih se izvode rudarski radovi, izrađeni rudarski planovi i projekti moraju biti urađeni u državnom koordinatnom sustavu, na način da je moguća uporaba u GIS-u i priključeni na državnu geodetsku osnovu s obavezom ažuriranja podataka svake dvije godine.

Članak 20.

(Mjeračke knjige)

O svim izvršenim mjerenjima koncesionar je dužan voditi mjeračke knjige koje se ovjeravaju prema propisima o ovjeri poslovnih knjiga.

Članak 21.

(Dozvola za uporabu rudarskih objekata, postrojenja, uređaja i instalacija)

Uporaba rudarskih objekata, postrojenja, uređaja i instalacija izgrađenih na temelju planova razvitka iz članka 17. ovoga zakona dozvoljena je nakon pribavljene dozvole za njihovu uporabu od mjerodavnoga ministarstva.

Članak 22.

(Faze aktivnosti)

(1) Aktivnosti s naftom i plinom obuhvataju sve potrebne radnje na istraživanju, eksploataciji, preradi i transportu nafte i plina.

(2) Aktivnosti iz stavka (1) ovoga članka obavljaju se u pojedinačnim fazama:

a) Faza istraživanja ležišta

b) Faza verifikacije pričuva

c) Faza razvitka/razrade ležišta

d) Faza eksploatacije

e) Faza saniranja i rehabilitacije istražnog prostora i eksploatacijskog polja

Članak 23.

(Faza istraživanja ležišta)

(1) U fazi istraživanja obvezno je izvođenje geoloških, geokemijskih, geofizičkih radova, osiguranje seizmičkih podataka i bušenje istražnih bušotina.

(2) Vrsta i opseg seizmičkih radova, broj i dubina istražnih bušotina za svaki odobreni blok za istraživanje definira se na temelju aktivnosti predviđenih u projektu istraživanja.

(3) Izvođenje istražnih radova, nadzor nad izvođenjem i izradu projektne dokumentacije može vršiti pravna osoba koja ima licenciju/odobrenje za obavljanje registrirane djelatnosti iz oblasti istraživanja nafte i plina, odnosno pravna osoba sjasjedištem u drugim državama registrirana za obavljanje tih djelatnosti kod mjerodavnog tijela države u kojoj je sjedište pravne osobe.

(4) Uvjeti za obavljanje registrirane djelatnosti iz oblasti istraživanja nafte i plina utvrdit će se pravilnikom koji donosi mjerodavno ministarstvo.

(5) Faza istraživanja može trajati najdulje šest godina od dana potpisivanja ugovora o koncesiji.

Članak 24.

(Dostavljanje izvješća o istraživanjima)

(1) Koncesionar je dužan mjerodavnom ministarstvu dostavljati godišnje detaljno izvješće o izvršenim istraživanjima s rezultatima istraživanja, sukladno dinamici utvrđenoj ugovorom o koncesiji. Istraživanje nafte i plina vrši se po projektu koji odobrava mjerodavno ministarstvo.

(2) Koncesionar je dužan, u roku šest mjeseci od završetka faze istraživanja i faze verifikacije ležišta, mjerodavnom ministarstvu dostaviti elaborat o rezultatima izvršenih istraživanja s tumačenjem podataka, analizom rezultata i dokumentacijom koja sadrži izvorne podatke i informacije dobijene u postupku istraživanja.

(3) Elaborat obvezno sadrži podatke iz članka 23. stavak (1) i (2) ovoga zakona i podliježe obveznoj reviziji stručnog povjerenstva koje imenuje mjerodavno ministarstvo.

(4) Stručnom povjerenstvu iz stavka (3) ovoga članka pripada naknada za rad u povjerenstvu.

(5) Nakon izvršene revizije mjerodavno ministarstvo donosi rješenje o potvrđenim količinama i kvaliteti nafte i plina na istražnom prostoru.

(6) Bliži sadržaj elaborata iz stavka (2) ovoga članka, postupak revizije, imenovanje stručnog povjerenstva, naknada za rad iz st. (3) i (4) ovoga članka i sadržaj rješenja o verificiranim pričuvama nafte i plina iz stavka (5) ovoga članka, utvrđuje se propisom koji donosi mjerodavno ministarstvo.

Članak 25.

(Produljenje faze istraživanja)

(1) Na temelju obrazloženog zahtjeva koncesionara, Vlada Federacije može produljiti rok utvrđen ugovorom o koncesiji za fazu istraživanja do dvije godine, pod uvjetom da:

a) je koncesionaru potrebno dodatno vrijeme za dopunska istraživanja koja su neophodna kako bi se otkriće proglasilo komercijalnim i da je izvršio sve obveze iz projekta istraživanja;

b) koncesionar nije izvršio obveze iz projekta zbog tehničkih problema nastalih tijekom faze istraživanja, koji se nisu mogli predvidjeti, izbjeći ili otkloniti.

(2) Zahtjev iz stavka (1) ovoga članka, s projektom dopunskih istraživanja, podnosi se mjerodavnom ministarstvu najmanje šest mjeseci prije isteka roka utvrđenog ugovorom o koncesiji.

Članak 26.

(Završetak faze istraživanja)

(1) Faza istraživanja završava se izvršenjem svih radova navedenih u članku 23. ovoga zakona ukoliko ugovorom o koncesiji nije drukčije predviđeno.

(2) Koncesionar je obavezan u pisanoj formi obavijestiti mjerodavno ministarstvo o završetku faze istraživanja.

(3) Nakon završetka faze istraživanja i analize rezultata dobijenih tijekom istraživanja, najdalje u roku 12 mjeseci, koncesionar može nastaviti ili odustati od ugovorenih obaveza, izvršiti povrat dijela dodijeljenog bloka ili raskinuti ugovor o koncesiji, sukladno ovom zakonu i ugovoru o koncesiji.

Članak 27.

(Otkriće nafte i plina)

(1) Ako koncesionar istražnom bušotinom utvrdi postojanje nafte i plina, dužan je bez odgađanja, a najkasnije u roku 15 dana od dana otkrića, u pisanoj formi obavijestiti mjerodavno ministarstvo o lokaciji i prirodi otkrića uz obveznu dostavu podataka vezano uz dobijene rezultate istraživanja kojima raspolaže.

(2) Istražnom bušotinom iz stavka (1) ovoga članka smatra se bušotina koja se izvodi radi potvrđivanja rezultata istraživanja i utvrđivanja prisustva nafte i plina.

Članak 28.

(Faza verifikacije pričuva)

(1) Faza verifikacije pričuva nafte i plina može trajati najdulje pet godina i obuhvatiti aktivnosti neophodne za okonturenje ležišta, uključujući bušenje razradnih bušotina i geokemijska istraživanja radi utvrđivanja komercijalnosti otkrića nafte i plina.

(2) Koncesionar je dužan prije početka faze verifikacije pričuva nafte i plina mjerodavnom ministarstvu dostaviti detaljan projekt verifikacije pričuva nafte i plina sa zahtjevom za početak faze verifikacije pričuva.

(3) Mjerodavno je ministarstvo dužno u roku 30 dana od dana prijema zahtjeva za početak faze verifikacije odlučiti o davanju suglasnosti na projekt iz stavka (2) ovoga članka.

(4) Faza verifikacije pričuva nafte i plina otpočinje danom dostavljanja koncesionaru rješenja iz stavka (3) ovoga članka kojim se daje suglasnost na detaljan projekt verifikacije pričuva i odobrava početak faze verifikacije pričuva nafte i plina.

Članak 29.

(Obavješćivanje o komercijalnosti ležišta)

(1) Koncesionar je dužan u roku osam dana od dana utvrđivanja komercijalnosti ležišta u pisanoj formi obavijestiti mjerodavno ministarstvo.

(2) Koncesionar je dužan mjerodavnom ministarstvu dostaviti podatke o procijenjenim pričuvama nafte i plina sukladno zakonu, najkasnije u roku 60 dana od bušenja zadnje razradne bušotine.

Članak 30.

(Eksploatacijsko polje)

(1) Koncesionar može tijekom faze eksploatacije/proizvodnje zadržati eksploatacijsko polje, sukladno ugovoru o koncesiji, koje ne može biti veće od 150 četvornih kilometara po otkriću.

(2) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, kod ležišta specifičnih oblika i dimenzija i kada se iz komercijalnih razloga eksploatacija obavlja iz većeg broja manjih ležišta, ukupna površina koju

koncesionar može zadržati za eksploataciju sukladno ugovoru o koncesiji ne može biti veća od 300 četvornih kilometara po otkriću.

(3) Glavnim će se planom razvitka polja odrediti veličina eksploatacijskog polja na površini terena u okviru proizvodnog polja iz stavka (1) ovoga članka.

(4) U okviru granica eksploatacijskog polja, na površini terena dozvoljena je gradnja objekata i istraživanje i eksploatacija drugih mineralnih sirovina sukladno Zakonu o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na razini Federacije Bosne i Hercegovine, Zakonu o geološkim istraživanjima Federacije Bosne i Hercegovine i Zakonu o rudarstvu Federacije Bosne i Hercegovine.

Članak 31.

(Faza razvitka/razrade ležišta)

(1) Koncesionar je obavezan razvitak/razradu ležišta i eksploataciju nafte i plina vršiti na način kojim se osigurava najviši stupanj iskorištenja ležišta, odnosno optimalnog iskorištenja nafte i plina iz ležišta ili zajednički iz više ležišta.

(2) Faza razvitka/razrade i eksploatacije ležišta obuhvata aktivnosti radi pripreme i unaprjeđenja vađenja nafte i plina, kao i bušenje bušotina, izgradnju i puštanje u pogon postrojenja ili opreme potrebnih za ispitivanje, eksploataciju, transport i skladištenje nafte ili plina.

(3) Koncesionar je dužan, u roku utvrđenom ugovorom o koncesiji, sačiniti i mjerodavnom ministarstvu dostaviti plan razvitka/razrade i eksploatacije nafte i plina radi dobijanja suglasnosti.

(4) Plan razvitka/razrade i eksploatacije nafte i plina iz stavka (3) ovoga članka predlaže više alternativnih rješenja o načinu razvitka i eksploatacije s mjerama zaštite okoliša sukladno zakonu.

(5) Plan razvitka/razrade i eksploatacije po prijedlozima iz stavka (4) ovoga članka naročito sadrži: resursne, ekonomske, tehničke, sigurnosne, komercijalne aspekte i utjecaj na životnu sredinu s podacima i informacijama o načinu transporta, deinstalaciji i načinu raspolaganja postrojenjima nakon završetka eksploatacije.

(6) Faza razvitka/razrade i eksploatacije počinje danom dobijanja suglasnosti na plan razvitka i eksploatacije i traje do početka faze eksploatacije.

Članak 32.

(Faza eksploatacije)

(1) Faza eksploatacije počinje od dana početka prve komercijalne ekstrakcije nafte i plina iz ležišta i traje do isteka roka utvrđenog ugovorom o koncesiji, odnosno do dana podnošenja obavijesti koncesionara mjerodavnom ministarstvu da daljnja eksploatacija iz ležišta nije komercijalna.

(2) Koncesionar je obavezan u pisanoj formi obavijestiti mjerodavno ministarstvo o danu početka eksploatacije nafte i plina iz ležišta.

Članak 33.

(Trajanje faze eksploatacije)

Faza eksploatacije može trajati najdulje 25 godina od dana početka eksploatacije iz članka 32. ovoga zakona.

Članak 34.

(Produljenje faze eksploatacije)

(1) Faza eksploatacije iz članka 33. ovoga zakona može se, na zahtjev koncesionara, produljiti najdulje za polovinu razdoblja faze eksploatacije utvrđene ugovorom o koncesiji.

(2) Zahtjev za produljenje podnosi se Vladi Federacije na odlučivanje, najkasnije dvije godine prije isteka ugovora o koncesiji.

Članak 35.

(Eksploatacija nafte i plina)

(1) Eksploatacija nafte i plina mora se vršiti sukladno tehničkim propisima, normativima i standardima najbolje prakse, uz poduzimanje prijeko potrebnih mjera za povećanje stupnja iskorištenosti i sprječavanje gubitaka nafte i plina ili energije spremnika ležišta.

(2) Koncesionar je dužan kontinuirano provoditi, pratiti i vršiti ocjenu primijenjenih tehničkih rješenja radi unaprjeđenja stupnja iskorištavanja nafte i plina iz ležišta.

(3) Način evidentiranja eksploatiranih količina nafte i plina, tehničke propise, normative i standarde iz stavka (1) ovoga članka, kao i bližu sadržinu plana razvitka i eksploatacije nafte i plina utvrđuje mjerodavno ministarstvo.

Članak 36.

(Transport nafte i plina)

Transportom nafte i plina, u smislu ovoga zakona, smatra se transport nafte i plina mrežom cjevovoda od proizvodnih postrojenja do posljednjeg odredišnog terminala (upstream cjevovodna mreža).

Članak 37.

(Projektiranje, izgradnja i održavanje cjevovoda i postrojenja)

Projektiranje, izgradnja i održavanje cjevovoda ili postrojenja za skladištenje vrši se sukladno važećem zakonu koji uređuje prostorno planiranje i korištenje zemljišta na prostoru Federacije, odredbama važećeg zakona koji uređuje zaštitu okoliša, zakonom koji uređuje zaštitu na radu, kao i propisima vezano uz zaštitu od požara i ostalim tehničkim propisima.

Članak 38.

(Pristup trećih osoba)

(1) Koncesionar je dužan omogućiti pristup trećim osobama, uključujući operatore za prirodni plin i kvalificirane kupce, jednom ili više postrojenja, odnosno upstream cjevovodnoj mreži u svojini koncesionara sukladno važećem zakonu za ovu oblast i programu razvitka i eksploatacije nafte i plina, ukoliko se zajedničkim korištenjem osigurava učinkovitije i ekonomski isplativije obavljanje djelatnosti s naftom i plinom, pod uvjetom da se zajedničkim korištenjem ne ometa obavljanje djelatnosti koncesionara i pravnih ili fizičkih osoba koje su već stekle pravo pristupa.

(2) Prava i obveze u pristupu iz stavka (1) ovoga članka uređuju se ugovorom.

(3) Način i uvjeti pristupa trećih osoba postrojenjima i upstream cjevovodnoj mreži utvrđuju se propisom mjerodavnoga ministarstva.

(4) Ugovor o zajedničkom korištenju postrojenja iz stavka (1) ovoga članka dostavlja se mjerodavnom ministarstvu na odobravanje.

(5) Ukoliko se ugovor iz stavka (2) ovoga članka ne zaključi u roku 90 dana od dana podnošenja zahtjeva treće osobe za pristup postrojenjima i upstream cjevovodnoj mreži, mjerodavno će ministarstvo naložiti koncesionaru da omogući pristup trećoj osobi i utvrditi uvjete i visinu naknade za pristup, uzimajući u obzir opseg i rizik investicije i realno stjecanje profita kroz naknadu.

Članak 39.

(Operator upstream cjevovodne mreže)

(1) Upstream cjevovodnom mrežom upravlja koncesionar ili operator upstream cjevovodne mreže.

(2) Vlada Federacije može odrediti jednog ili više operatera upstream cjevovodne mreže za koordinaciju i osiguranje funkcioniranja ukupne upstream mreže.

(3) Operator iz st. (1) i (2) ovoga članka dužan je na transparentan i nediskriminatoran način osigurati funkcioniranje upstream cjevovodne mreže i povezanih postrojenja sukladno tehničkim uvjetima i na ekonomskim načelima.

(4) Uvjeti za pristup i funkcioniranje upstream cjevovodne mreže i povezanih postrojenja iz st. (1) i (2) ovoga članka utvrđuju se propisom Vlade Federacije.

(5) Operator iz st. (1) i (2) ovoga članka može naložiti vlasnicima i korisnicima upstream cjevovodne mreže i povezanih postrojenja i koncesionarima po ugovorima o koncesiji, da rade na način kojim se osigurava učinkovito funkcioniranje upstream cjevovodne mreže i kvalitetno upravljanje resursima.

Članak 40.

(Zajednička eksploatacija/proizvodnja u susjednim područjima)

(1) Za ležište koje se prostire izvan granica bloka dodijeljenog ugovorom o koncesiji i zalazi u područje dodijeljeno drugom koncesionaru, mjerodavno ministarstvo može radi osiguranja većeg stupnja iskorištenosti ležišta ili smanjenja troškova istraživanja, razvitka i eksploatacije naložiti koncesionarima da izrade i dostave na odobravanje zajednički projekt istraživanja, razvitka i eksploatacije nafte i plina, kao i zajedničko korištenje postrojenja.

(2) Koncesionari su obvezni zahtjev iz stavka (1) ovoga članka dostaviti u mjerodavno ministarstvo u roku četiri mjeseca od dana davanja naloga.

Članak 41.

(Mirovanje rokova iz ugovora o koncesiji)

Od dana davanja naloga iz članka 40. stavak (1) ovoga zakona rokovi određeni ugovorom o koncesiji miruju do odobrenja zajedničkog programa razvitka i eksploatacije/proizvodnje, a najdulje do jedne godine.

Članak 42.

(Postupanje mjerodavnog ministarstva)

(1) Ako projekt iz članka 40. stavak (1) ovoga zakona nije dostavljen u predviđenom roku ili nije odobren od mjerodavnog ministarstva, mjerodavno će ministarstvo izraditi novi ili izmijeniti dostavljeni projekt istraživanja, razvitka i eksploatacije/proizvodnje i dostaviti ga koncesionarima.

(2) Ako koncesionar u roku 30 dana od dana prijema zajedničkog projekta iz stavka (1) ovoga članka ne podnese prigovor na projekt, dostavljeni će se projekt smatrati prihvaćenim.

(3) Ako koncesionar podnese prigovor na projekt koji je dostavilo mjerodavno ministarstvo, sporna će se pitanja rješavati sporazumno.

(4) Ukoliko se o spornim pitanjima iz stavka (3) ovoga članka ne postigne sporazum, po prigovoru odlučuje mjerodavno ministarstvo u roku 30 dana.

V. NAKNADA ZA KONCESIJE I RASPODJELA PRIHODA

Članak 43.

(Naknada za ugovor o koncesiji)

(1) Koncesionar je dužan plaćati novčanu naknadu za koncesiju za istražni prostor u fazi istraživanja i naknadu za koncesiju za proizvedenu naftu i plin u fazi eksploatacije nafte i plina.

(2) Koncesionar u fazi istraživanja nafte i plina dužan je plaćati godišnju naknadu za istražni prostor koji koristi, na temelju ugovora o koncesiji, a obračunava se na temelju određene površine prostora koju koristi za istraživanje a prema kriterijima utvrđenim ugovorom o koncesiji.

(3) Naknada iz stavka (2) ovoga članka uplaćuje se u korist proračuna Federacije.

(4) Koncesionar u fazi eksploatacije nafte i plina dužan je plaćati naknadu za mjesečno proizvedenu naftu i plin, u količini srazmjernoj proizvedenoj i isporučenoj nafti i plinu, a prema kriterijima utvrđenim ugovorom o koncesiji.

(5) Naknadu iz stavka (4) ovoga članka koncesionar je obvezan plaćati u novčanom iznosu ili ekvivalentnim količinama nafte i plina, u iznosu i na način kako je to uređeno ugovorom o koncesiji.

(6) Naknada iz stavka (5) ovoga članka raspoređuje se sukladno članku 44. ovoga zakona.

(7) Bliži način kontrole proizvedenih količina nafte i plina, obračuna i plaćanja naknade iz st. (2) i (4) ovoga članka utvrđuje se propisom koji donosi Vlada Federacije.

Članak 44.

(Raspodjela naknade iz koncesija za eksploataciju nafte i plina)

(1) Naknade za koncesije uplaćuju se u korist proračuna koncedenta.

(2) Naknade za koncesiju iz proračuna koncedenta za eksploataciju nafte i plina od interesa za Federaciju raspoređuju se u sljedećim omjerima:

a) 18% za proračun općine gdje se nalazi proctor koncesije,

b) 19% za proračun kantona gdje se nalazi proctor koncesije,

c) 23% za proračun Federacije,

d) 15% za proračune svih ostalih kantona Federacije, raspoređeno u jednakim iznosima,

e) 23% za proračune svih ostalih općina Federacije, raspoređeno u jednakim iznosima,

f) 2% za fond za istraživanje nafte i plina na prostoru Federacije.

VI. OBVEZE KONCESIONARA

Članak 45.

(Mjere zaštite)

Za osiguranje mjera zaštite tijekom istraživanja i eksploatacije nafte i plina koncesionar je dužan:

- a) poduzeti mjere prijeko potrebne za sprječavanje gubitaka i rasipanje nafte i plina ili tlaka tijekom bušenja, eksploatacije/proizvodnje, transporta ili skladištenja;
- b) poduzeti mjere prijeko potrebne za sprječavanje štetnog prodiranja vode u ugljikovodonične slojeve za vrijeme trajanja operacija bušenja;
- c) pažljivo locirati, zaštititi i sačuvati sve otkrivene resurse vode za piće za daljnje korištenje;
- d) poduzeti prijeko potrebne preventivne mjere kao i po nalogu mjerodavnog tijela otkloniti sve nedostatke na opremi i postrojenjima koji mogu ugroziti život i zdravlje osoba, prouzročiti oštećenje ili gubitak imovine ili prouzročiti zagađenje ili druge štete po okoliš;
- e) bez odgađanja obavijestiti mjerodavno tijelo o nastanku okolnosti, incidenata ili nesreća koje mogu ugroziti zdravlje i sigurnost uposlenika, oštetiti ili prouzročiti

gubitak imovine, zagađiti okoliš i ugroziti život i zdravlje ljudi i životinja na području obuhvaćenom ugovorom o koncesiji, kao i na postrojenjima ili područjima koja se graniče s područjem na kojem ima pravo istraživanja i eksploatacije/proizvodnje.

Članak 46.

(Faza saniranja i rehabilitacije istražnog prostora)

Nakon završetka faze istraživanja ili nakon odustanka od istražnih aktivnosti, koncesionar je dužan u roku utvrđenom ugovorom o koncesiji a koji ne može biti dulji od jedne godine, izvršiti sljedeće radnje:

- a) ukloniti postrojenja koja je koristio prilikom istraživanja, ukoliko nisu prijeko potrebna za fazu razvitka ili fazu eksploatacije/proizvodnje;
- b) konzervirati bušotine i dovesti cjelokupni prostor u stanje koje je bilo prije početka istražnih aktivnosti;
- c) realizirati i druge obveze u pogledu zaštite okoliša sukladno Zakonu o zaštiti okoliša Zakonu o zaštiti prirode, Zakonu o poljoprivrednom zemljištu i Zakonu o šumama.

Članak 47.

(Faza saniranja i rehabilitacije eksploatacijskog polja)

(1) Koncesionar je dužan sačiniti plan prestanka aktivnosti eksploatacije i deinstalacije postrojenja (demontriranje i uklanjanje postrojenja), saniranja i rehabilitacije eksploatacijskog polja.

(2) Plan iz stavka (1) ovoga članka naročito sadrži plan izvođenja radova potrebnih za prestanak procesa eksploatacije, uključujući demontriranje i uklanjanje proizvodnih

postrojenja s dinamikom njihova izvršenja i dovođenje eksploatacijskog polja u stanje prije početka faze razvitka i eksploatacije nafte i plina.

(3) Na plan iz stavka (1) ovoga članka suglasnost daje mjerodavno ministarstvo.

(4) Ukoliko mjerodavno ministarstvo u postupku davanja suglasnosti iz stavka (3) ovoga članka utvrdi da predloženi uvjeti, rokovi, način prestanka eksploatacije i deinstalacije ne osiguravaju povrat prostora u stanje prije početka faze razvitka i eksploatacije, može naložiti koncesionaru da dopuni plan u ostavljenom roku, odnosno o trošku koncesionara izradi plan na temelju kojega je koncesionar dužan izvršiti prestanak aktivnosti eksploatacije i deinstalacije postrojenja.

(5) Nakon završetka faze eksploatacije koncesionar je, sukladno odobrenom planu iz stavka (1) ovoga članka, dužan:

a) konzervirati sve proizvodne bušotine i izolirati sve poznate vodonosne slojeve;

b) deinstalirati i ukloniti sva postrojenja koja su u njegovoj svojini, odnosno koja je koristio prilikom eksploatacije;

c) dovesti cjelokupno proizvodno područje u stanje prije početka faze razvitka i eksploatacije.

(6) Uvjeti i rokovi za prestanak eksploatacije i deinstalaciju i način podjele troškova između koncesionara utvrđuju se propisom Vlade Federacije.

Članak 48.

(Odgovornost koncesionara nakon završetka faze eksploatacije)

Ukoliko koncesionar ne izvrši obveze sukladno ugovoru i planu iz članka 47. ovoga zakona i ne dovede prostor u stanje prije početka faze razvitka i eksploatacije, dužan je platiti troškove provedbe plana i dovođenja prostora u prijašnje stanje koncedentu sukladno ugovoru o koncesiji.

Članak 49.

(Osiguranje)

(1) Koncesionar je dužan tijelu uprave dostaviti dokaz o osiguranju (polisu osiguranja) za razdoblje trajanja ugovora sukladno ugovoru o koncesiji i dobroj međunarodnoj praksi u upstream industriji nafte i plina.

(2) Osiguranje se vrši naročito za:

a) gubitak ili štetu na postrojenjima, opremi i drugoj imovini u svezi s pravima, obvezama ili operacijama iz ugovora o koncesiji;

b) eventualna zagađenja okoliša u svezi s pravima, obvezama ili operacijama iz ugovora o koncesiji;

c) gubitak ili oštećenje imovine ili ozljede koje pretrpe treće osobe, uposlenici ili ugovarači u svezi s pravima, obvezama ili operacijama iz ugovora o koncesiji.

(3) Koncesionar će putem ugovora obvezati svoje ugovarače i podizvođače da se osiguraju sukladno dobroj međunarodnoj industrijskoj praksi.

Članak 50.

(Naknada štete)

(1) Koncesionar je dužan nadoknaditi štetu koju pričinu tijekom izvršenja ugovora o koncesiji na imovini koncedenta ili trećih osoba ili štetu za ozljede ili smrt uposlenika ili trećih osoba.

(2) Koncesionar je dužan nadoknaditi štetu za zagađivanje životne sredine, štete koja nastane u ribarstvu, poljoprivredi ili šumarstvu, vodoopskrbi, kao i druge štete nastale tijekom izvršenja ugovora o koncesiji.

Članak 51.

(Izvođači i podizvođači)

(1) Za realizaciju ugovora o koncesiji za aktivnosti s naftom i plinom koncesionar može angažirati izvođače, a izvođači podizvođače, na način definiran u ugovoru o koncesiji.

(2) Koncesionar može otpočeti aktivnosti s naftom i plinom nakon pribavljanja propisanih odobrenja, dozvola i suglasnosti.

(3) Mjerodavno ministarstvo dužno je odlučiti o izdavanju odobrenja, dozvola i suglasnosti iz stavka (2) ovoga članka u roku 30 dana od dana podnošenja zahtjeva.

(4) Mjerodavno ministarstvo može odbiti davanje odobrenja, dozvola i suglasnosti iz stavka (2) ovoga članka iz razloga zaštite sigurnosti ili poštivanja obveza koje proistječu iz međunarodnog javnog prava.

(5) Koncesionar je dužan na zahtjev mjerodavnog ministarstva dostaviti kopije ugovora koje je zaključio s izvođačima i ugovora koje su izvođači zaključili s podizvođačima.

(6) Koncesionar, odnosno izvođač ili podizvođač koji su angažirani na realizaciji ugovora o koncesiji dužni su provoditi propisane mjere zaštite na radu, poduzimati mjere za sigurnost građana, prometa, susjednih objekata, pokretnih stvari, kao i mjere zaštite okoliša, sukladno zakonu.

Članak 52.

(Pravo preče kupovine nafte i plina)

Na zahtjev Vlade Federacije koncesionar je obvezan prodati Vladi Federacije 30% količina nafte i plina koje su proizvedene u Federaciji pod sljedećim uvjetima:

a) sirova se nafta mora prodavati i dostavljati po cijenama koje su validne za istu kvalitetu i količinu na međunarodnom prometnom tržištu;

b) plin se mora prodavati pod uvjetom da se prodaje bez smanjenja ugovorene cijene u dugoročnom kupoprodajnom ugovoru o plinu, koja je dogovorena za ostalu proizvodnju, ili da Vlada Federacije uputi zahtjev koncesionaru prije obvezivanja koncesionara tih količina dugoročnim kupoprodajnim ugovorom o plinu.

Članak 53.

(Vlasništvo nad proizvedenom naftom ili plinom)

(1) Koncesionar stječe vlasništvo nad izvađenim količinama nafte i plina sukladno ovom zakonu i ugovoru o koncesiji.

(2) Ako je ugovorom o koncesiji za proizvodnju utvrđeno da se naknada za proizvedenu naftu ili plin plaća isporukom nafte i plina, Federacija postaje vlasnik dijela proizvedene količine nafte i plina koja odgovara opsegu, odnosno visini naknade za proizvedenu naftu ili plin od trenutka isporuke.

(3) Proizvedena nafta ili plin iz stavka (2) ovoga članka isporučuje se o trošku koncesionara u Federaciji, odnosno na posljednjem određenom terminalu.

Članak 54.

(Dokumentacija i podatci o istraživanju i proizvodnji)

(1) Koncesionar je dužan svu dokumentaciju, rezultate istraživanja, uzorke i druge podatke dobijene ili prikupljene tijekom istraživanja i eksploatacije/proizvodnje, u roku određenom ugovorom i bez naknade, dostaviti mjerodavnom ministarstvu.

(2) Dokumentacija i podatci iz stavka (1) ovoga članka vlasništvo su Federacije.

(3) Podatci i informacije dobijene sukladno ovom zakonu ne smiju se objaviti bez suglasnosti vlasnika informacije.

(4) Koncesionar je dužan na zahtjev mjerodavnoga ministarstva, osim dokumentacije i podataka iz stavka (1) ovoga članka, dostaviti i druge informacije glede operacija s naftom i plinom.

(5) Podatci i informacije iz stavka (1) ovoga članka do kojih koncesionar dođe u vršenju operacija s naftom i plinom i rokovi u kojima će se smatrati povjerljivim utvrđuju se ugovorom o koncesiji.

Članak 55.

(Preuzimanje i čuvanje dokumentacije)

Mjerodavno ministarstvo dužno je osigurati trajno čuvanje preuzete dokumentacije i podataka iz članka 54. stavak (1) ovoga zakona na način i pod uvjetima kojima se osigurava njihova zaštita od neovlaštenog korištenja i uništenja.

Članak 56.

(Sigurnost osoba i zaštita imovine)

(1) Koncesionar je dužan aktivnosti s naftom i plinom vršiti na način kojim se osigurava zaštita osoba i imovine, sukladno zakonu za ovu oblast i odgovarajućim tehničkim propisima i standardima.

(2) Koncesionar je dužan aktivnosti s naftom i plinom obavljati na način kojim se ne ometa kopneni, zračni i pomorski promet, kao i druge aktivnosti u prostoru.

(3) Koncesionar je dužan aktivnosti s naftom i plinom obavljati na način kojim se ne ugrožavaju instalirani kablovi, cjevovodi i druge instalacije ili uređaji.

(4) Tehničke propise, normative i standarde iz stavka (1) ovoga članka utvrđuje mjerodavno ministarstvo.

Članak 57.

(Zaštita okoliša)

(1) Koncesionar je dužan poduzeti sve mjere radi sprječavanja negativnog utjecaja na pojedinačne segmente okoliša: zrak, atmosferu, zemljište, vodna dobra i more, kao i živi svijet.

(2) Koncesionar je dužan poduzeti sve mjere radi zaštite i očuvanja povijesnih i kulturnih dobara.

(3) Koncesionar je dužan provoditi mjere zaštite okoliša tijekom operacija s naftom i plinom i kontrolu mjerenja parametara okoliša, sukladno zakonu, radi sprječavanja ili smanjenja štetnih učinaka i njihovih posljedica za okoliš.

(4) Bliži uvjeti zaštite životne sredine iz st. (1), (2) i (3) ovoga članka utvrđuju se propisom tijela Federacije mjerodavnog za zaštitu okoliša.

Članak 58.

(Sprječavanje rasipanja nafte i plina)

(1) Zabranjeno je istakanje ili spaljivanje nafte, sagorijevanje ili ispuštanje plina, otpuštanje tlaka ležišta ili istakanje vode, osim u slučajevima otklanjanja neposredne opasnosti po život i zdravlje ljudi i imovine.

(2) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, ispuštanje ili sagorijevanje nafte i plina iz postrojenja za proizvodnju za potrebe testiranja postrojenja, provedbe zaštitnih mjera ili u fazi instaliranja opreme, pod uvjetom da količina sagorjele ili ispuštene nafte i plina bude minimalna, može se vršiti samo na način i pod uvjetima utvrđenim odobrenjem mjerodavnog ministarstva.

(3) Odobrenje iz stavka (2) ovoga članka izdaje se po prethodno pribavljenom mišljenju ministarstva mjerodavnog za okoliš sukladno važećim propisima.

Članak 59.

(Zaštitna zona)

(1) Zaštitnu zonu oko i iznad postrojenja za istraživanje i proizvodnju nafte i plina određuje ministarstvo mjerodavno za okoliš sukladno važećim propisima.

(2) U slučaju proglašenja ratnog ili izvanrednog stanja, mjerodavno tijelo iz stavka (1) ovoga članka može iz sigurnosnih razloga proširiti zaštitnu zonu.

(3) Mjerodavno tijelo iz stavka (1) ovoga članka određuje zaštitnu zonu najkasnije u roku 90 dana prije postavljanja postrojenja.

(4) Mjerodavno tijelo iz stavka (1) ovoga članka može odrediti zaštitnu zonu iznad i oko napuštenih postrojenja ili dijelova postrojenja.

(5) U zaštitnoj zoni nije dozvoljena nazočnost neovlaštenih osoba i vozila.

Članak 60.

(Obustava aktivnosti)

(1) U slučaju proglašenja ratnog ili izvanrednog stanja, koncesionar je dužan na zahtjev mjerodavnog ministarstva obustaviti istraživanje ili eksploataciju nafte i plina za vrijeme određeno zahtjevom tijela uprave mjerodavnog za poslove obrane, odnosno mjerodavnog za zaštitu i spašavanje.

(2) Nakon proglašenja prestanka ratnog ili izvanrednog stanja, koja su dovela do obustave aktivnosti na istraživanju ili eksploataciji nafte i plina, koncesionar će uz suglasnost mjerodavnog ministarstva nastaviti aktivnosti sukladno ugovoru o koncesiji.

(3) U slučaju neposredne opasnosti po zdravlje i sigurnost osoba, ozbiljne opasnosti ili štete za jedno ili više postrojenja ili imovinu treće osobe ili ozbiljnog zagađenja okoliša, koncesionar je dužan na zahtjev mjerodavnog ministarstva obustaviti aktivnosti s naftom i plinom u opsegu i za vrijeme neophodno za sprječavanje ili otklanjanje uzroka i ublažavanje posljedica.

Članak 61.

(Upravljanje operacijama s naftom i plinom)

Koncesionar, vlasnik ili operator postrojenja ili upstream cjevovodne mreže dužan je osnovati podružnicu u Federaciji radi upravljanja operacijama s naftom i plinom na temelju ugovora o koncesiji ili licencije koja je izdata sukladno zakonu.

Članak 62.

(Odgovornost)

(1) Koncesionar koji je zaključio ugovor o koncesiji neograničeno je i solidarno odgovoran za ispunjenje svih obveza koje su utvrđene ugovorom o koncesiji.

(2) Odgovornost iz stavka (1) ovoga članka primjenjuje se i na vlasnika ili operatora postrojenja ili upstream cjevovodne mreže.

(3) Koncesionar, vlasnik ili operator postrojenja ili upstream cjevovodne mreže odgovoran je za obveze prema trećim osobama i za fizičku ili pravnu osobu koje je angažirao u realizaciji ugovora o koncesiji.

Članak 63.

(Prijenos svojinskih prava)

(1) Prijenos svojinskih ili drugih prava koncesionara iz ugovora o koncesiji na drugu pravnu osobu može se izvršiti samo na temelju odobrenja koncedenta uz prethodnu suglasnost Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine.

(2) Odredba stavka (1) ovoga članka primjenjuje se i na prijenos udjela u pravnoj osobi, dionica, obveznica ili drugih vrijednosnih papira koji mogu osigurati kontrolu nad osobom koja upravlja ili ima vlasnički udio, shodno ugovoru o koncesiji, na postrojenjima ili upstream cjevovodnoj mreži.

Članak 64.

(Obuka domaćeg stručnog kadra)

(1) Koncesionar je dužan osigurati obuku domaćeg stručnog kadra koji je izravno uključen u aktivnosti s naftom i plinom s prostora Federacije.

(2) Vrste i način provedbe obuke iz stavka (1) ovoga članka utvrđuju se ugovorom o koncesiji za proizvodnju.

VII. UPRAVNI I INSPEKCIJSKI NADZOR

Članak 65.

(Provedba upravnog nadzora)

(1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga zakona i propisa donesenih na temelju ovoga zakona, te zakonitost rada i postupanja tijela mjerodavnih tijela uprave i osoba koje imaju javne ovlasti u njima, povjerenim im upravnim i drugim stručnim poslovima koji se odnose na područje geoloških istraživanja i eksploatacije nafte i plina, provodi mjerodavno ministarstvo.

(2) Upravni nadzor provodi službenik mjerodavnog ministarstva kojeg ovlasti ministar.

Članak 66.

(Inspeksijski nadzor)

(1) Inspeksijski nadzor nad provedbom ovoga zakona vrši federalna inspekcija, mjerodavna za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina, organizirana u Federalnoj upravi za inspeksijske poslove (u daljnjem tekstu: inspekcija).

(2) Inspekcija iz stavka (1) ovoga članka vrši nadzor na temelju ovoga zakona, važećeg zakona koji uređuje inspeksijski nadzor, važećeg zakona koji uređuje geološka istraživanja u Federaciji, važećeg zakona koji uređuje rudarstvo u

Federaciji i na temelju njih donesenih propisa, tehničkih propisa, propisa o zaštiti od požara pri izvođenju rudarskih radova, propisa o tehničkim normativima o zaštiti na radu i zaštiti zdravlja uposlenika i drugih propisa pri istraživanju i eksploataciji mineralnih sirovina.

Članak 67.

(Poništenje i ukidanje po pravu nadzora)

(1) Ako se u provedbi upravnog nadzora, odnosno nadzora koji provodi inspekcija utvrdi da su odobrenjem, dozvolom ili rješenjem koje je konačno u upravnom postupku povrijeđena materijalna odredba zakona ili propisa donesenih na temelju zakona koji uređuje geološka istraživanja i eksploataciju nafte i plina, mjerodavno će ministarstvo takvo rješenje ukinuti po pravu nadzora.

(2) Ako se u provedbi upravnog nadzora ili nadzora koji provodi inspekcija utvrdi da je dozvola, odobrenje ili rješenje koje je doneseno na temelju ovoga zakona, a koja su konačna u upravnom postupku, očito povrijeđene materijalne odredbe ovoga zakona, mjerodavno će ministarstvo takvu dozvolu, odobrenje, odnosno rješenje ukinuti po pravu nadzora.

(3) Ako se u provedbi nadzora utvrdi da su rješenjem inspekcije, koje je konačno u upravnom postupku, povrijeđene odredbe ovoga zakona, mjerodavno će ministarstvo takvo rješenje poništiti po pravu nadzora.

(4) Rješenje o poništenju, odnosno ukidanju po pravu nadzora može se donijeti u roku od godinu dana od dana konačnosti akta koji se ukida, odnosno poništava.

Članak 68.

(Inspeksijska kontrola)

U vršenju poslova inspeksijskog nadzora, naročito se kontrolira:

- a) vrše li se istraživanje i eksploatacija sukladno sa zakonom;
- b) dostavlja li koncesionar detaljna godišnja izvješća, s rezultatima istraživanja;
- c) je li koncesionar izvršio povrat teritorija;
- d) je li koncesionar obavijestio tijelo uprave o komercijalnosti ležišta;
- e) je li koncesionar u utvrđenom roku dostavio tijelu uprave elaborat s informacijama i podacima o procijenjenim pričuvama nafte i plina;
- f) poduzimaju li se mjere zaštite ljudi, imovine i okoliša tijekom istraživanja i eksploatacije nafte i plina;
- g) je li uspostavljena zaštitna zona oko i iznad postrojenja za istraživanje i proizvodnju;

- h) poštuje li se zabrana istakanja ili spaljivanja nafte ili sagorijevanja i ispuštanja plina;
- i) je li koncesionar obustavio aktivnosti na zahtjev mjerodavnog ministarstva;
- j) ima li koncesionar odgovarajuće osiguranje.

Članak 69.

(Kontrola ugovora o koncesiji)

- (1) Kontrolu provedbe ugovora o koncesiji u fazi istraživanja, verifikacije, razvitka/razrade ležišta, sanacije i rehabilitacije istražnog prostora vrši Zavod.
- (2) Kontrolu ugovora o koncesiji u fazi eksploatacije nafte i plina vrši agencija koju posebnom odlukom formira Vlada Federacije u fazi razvitka/razrade ležišta a prije faze eksploatacije nafte i plina.
- (3) Način formiranja i organizacije rada agencije određuje Vlada Federacije svojom posebnom odlukom iz stavka (2) ovoga članka.
- (4) Financiranje rada agencije vršit će se iz prihoda ostvarenih iz naknade za koncesije iz fonda za istraživanje nafte i plina iz članka 44. stavak (2) točka f).
- (5) Procedure rada, prava i obveze iz st. (1) i (2) ovoga članka bit će regulirane Pravilnikom na koji suglasnost daje Vlada Federacije.

VIII. KAZNENE ODREDBE

Članak 70.

(Novčane kazne)

- (1) Novčanom kaznom u rasponu od 5.000 KM do 15.000 KM bit će kažnjena za prekršaj pravna osoba, ako:
  - a) u roku šest mjeseci od završetka faze istraživanja tijelu uprave ne dostavi elaborat o rezultatima izvršenih istraživanja iz članka 24. stavak (2);
  - b) u roku utvrđenom u ugovoru o koncesiji ne ukloni postrojenja koja je koristio tijekom razdoblja istraživanja, ukoliko nisu neophodna za daljnju fazu razvitka, i ne konzervira bušotine i dovede cjelokupan istražni prostor u stanje prije početka istražnih aktivnosti iz članka 46. toč. a) i b).
- (2) Za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka bit će kažnjena odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od najmanje 1.000 KM do 2.000 KM.

Članak 71.

(Zabrana vršenja istraživanja i eksploatacije)

- Zaštitnom mjerom zabranom vršenja istraživanja i eksploatacije za učinjen prekršaj bit će kažnjena pravna osoba ako:
- a) vrši istraživanje i/ili eksploataciju nafte i plina bez odobrenja mjerodavnog tijela sukladno ovom zakonu;
  - b) ne vrši istraživanje sukladno dinamici utvrđenoj ugovorom o koncesiji iz neopravdanih razloga i ne dostavlja izvješće i elaborat sukladno članku 24. st. (1) i (2);

c) u roku 15 dana od dana otkrića ne obavijesti tijelo uprave u pisanoj formi o lokaciji i prirodi otkrića i ne dostavi podatke kojima raspolaže iz članka 27. stavak (1);

d) u roku osam dana od dana utvrđivanja komercijalnosti ležišta u pisanoj formi ne obavijesti tijelo uprave iz članka 29. stavak (1);

e) u roku 60 dana od dana dostavljanja obavijesti o komercijalnosti ležišta tijelu uprave ne dostavi podatke o procijenjenim pričuvama nafte i plina iz članka 29. stavak (2);

f) ne poduzme mjere neophodne za sprječavanje gubitaka i rasipanja nafte i plina ili tlaka tijekom bušenja, eksploatacije, transporta ili skladištenja iz članka 45.;

g) ne poduzme mjere zaštite ljudi, imovine i okoliša tijekom istraživanja i eksploatacije nafte i plina iz članka 45.;

h) ne dostavi tijelu uprave dokaz o osiguranju iz članka 49. stavak (1);

i) ne osigura obuku domaćeg stručnog kadra iz članka 64. stavak (1);

j) ne dostavi tijelu uprave svu dokumentaciju, rezultate istraživanja, uzorke i druge podatke dobijene ili prikupljene tijekom istraživanja i eksploatacije iz članka 54. stavak (1).

Članak 72.

(Zaštitna mjera - oduzimanje opreme)

Zaštitnom mjerom oduzimanjem opreme za učinjen prekršaj bit će kažnjena pravna osoba ako nakon završetka faze eksploatacije ne konzervira sve proizvodne bušotine i izolira sve poznate vodonosne slojeve ili ne deinstalira i ukloni sva postrojenja ili ne dovede cjelokupno proizvodno područje u stanje prije početka faze razvitka i eksploatacije iz čl. 46. i 47.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 73.

(Rok za donošenje propisa)

Propisi za provedbu ovoga zakona bit će doneseni u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 74.

(Postojeći zakoni)

Ukoliko su odredbe drugih zakona u suprotnosti s odredbama ovoga zakona, primjenjivat će se odredbe ovoga zakona.

Članak 75.

(Primjena postojećih propisa)

Do donošenja svih propisa za provedbu ovoga zakona primjenjivat će se Pravilnik o klasifikaciji i kategorizaciji rezervi nafte, kondenzata i prirodnih plinova te o vođenju njihove evidencije ("Službeni list SFRJ", broj 80/87).

Članak 76.

(Stupanje zakona na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".